

[Formanden.]

mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Tilskud til mejeriprodukter m.v.).

(Lovforslag nr. 31. Fremsat 16/10 74).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Heinesen (S):

I regeringens spareplan af 8. maj i år foreslås en fuldstændig ophævelse af tilskuddet til mælk og mejeriprodukter på i alt 370 mill. kr. I mellemtiden er finansministeren øjensynlig kommet på lidt bedre tanker og foreslår nu, at mejeritilskuddet nedskæres med 220 mill. kr. ved at afskaffe tilskuddet til smør, ost og piskefløde. Jeg skal med det samme sige, at vi ikke finder, at denne imødekommenhed er tilstrækkelig. Socialdemokratiet går klart imod enhver nedskæring af det nuværende mejeritilskud.

For det første er vi imod nedskæring, som også rammer grupper med mindre indkomster som f.eks. lavtlønnede arbejdere, mindre næringsdrivende og pensionister. Den skattelettelse, som disse mindre indkomster får, er så begrænset, at det er urimeligt at reducere værdien heraf ved den foreslåede kraftige beskæring af mejeritilskuddet.

For det andet finder vi også, at det er en provokation imod forbrugerne at nedskære pristilskuddet til mejeriprodukter på et tidspunkt, hvor priserne på disse produkter stiger stærkt.

Vi ønsker altså at bevare det nuværende tilskudsbeløb på 370 mill. kr., og vi ønsker det anvendt således, at konsummælksprodukter og modernælkserstatninger ikke blot får det nuværende tilskud, men således at tilskuddet gradvis forhøjes i det omfang, som er nødvendigt, for at disse produkter kan friholdes også for den del af fremtidige prisstigninger, som skyldes moms. Denne kommende stigning i mælketilskuddet må så finansieres ved en tilsvarende formindskelse af tilskuddet til piskefløde og om for-

nødent til smør. Det er den rækkefølge, hvori vi prioriterer tingene.

Vi har nu set den første udmøntning af socialt urimelige nedskæringer i et lovforslag. Vi afventer med meget stor tålmodighed de øvrige forslag, herunder milliardnedskæringerne på børnetilskuddene, hvor jeg har forstået at kristeligt folkeparti har fået anfægtelser, som jeg håber at partiet magter at fastholde. Vi skal jo også, forstår man, til nedskæringen af medicintilskuddet og andre ting. Jeg kan sige med det samme: socialdemokratiet vil gå imod samtlige disse nedskæringsforslag.

Hvis det kan trøste finansministeren, skal jeg tilføje, at vi er velvillige over for de mere teknisk betonedede ændringsforslag til loven.

Svend Andersen (Roskilde a.) (FP):

På fremskridtspartiets vegne skal jeg gøre følgende bemærkninger om dette lovforslag:

Når det drejer sig om forhøjelsen af grænsen for momsregistreringspligt fra 5.000 til 10.000 kr., synes vi, det er et skridt i den rigtige retning. Det fremgår af bemærkningerne, at der herved ryger adskillige tusinde virksomheder ud af systemet med heraf følgende besparelser, ikke blot for så vidt angår disse små virksomheder, men også for det offentlige. Det er noget, som vi varmt kan anbefale, og vi havde endda gerne set grænsen sat endnu højere op. Vi vil i udvalget undersøge de provenumæssige virkninger af at gøre således.

Når man kommer til spørgsmålet om moratillægsforhøjelsen, må vi sige, at dette er en ændring, vi bestemt ikke bifalder. Det går ud over de mindre, selvstændige næringsdrivende, som man jo i forvejen øver en grov diskrimination over for, når man tænker på, at disse selvstændige erhvervsdrivende skal udføre denne store mængde af arbejde for det offentlige ganske uden vederlag og endda under strafansvar, når man sammenligner det med, at man, hvis man f.eks. er embedsmand inden for kildeskattedirektoratet, kan lave en fejl — det så vi her forleden i skatteudvalget — som betyder, at flere hundrede tusinde menneskers skat bliver forkert beregnet med det til følge, at der vil blive brugt adskillige tusinde timer på at rende skattekontorerne på dørene for at få disse ting rettet. Sådan noget kan tilsyneladende fore-

[Svend Andersen (Roskilde amt).]

gå ganske ustraffet, men de selvstændige erhvervsdrivende skal både betale, hvis de kommer til at gøre det for sent, og hvis de kommer til at lave en fejl, og så skal de oven i købet ikke have noget for det, og det vil man altså yderligere stramme.

Den næste stramning, der går ud på, at man ikke længere behøver at vente en måned efter den sidste frist for indsendelse af angivelsen med at ansætte de selvstændige skønsmæssigt, kan vi heller ikke gå ind for. I teorien betyder det jo, at toldvæsenet kl. 14 om eftermiddagen kan sende en taxa ud med en skrivelse, hvori man rykker for angivelsen, og så kan man faktisk kl. 16 komme ud med den skønsmæssige ansættelse, og dagen efter kan man faktisk foretage ud-pantning. Vi mener, det er et forkert redskab at give toldvæsenet i hænde.

Når det drejer sig om nedsættelsen af mejeritilskuddet med 220 mill. kr., ser vi det som et skridt i den rigtige retning. Vi mener, at hele denne praksis med, at man giver tilskud til bestemte erhvervsgrupper — eller i dette tilfælde både til en bestemt erhvervsgruppe og til forbrugerne — og finansierer det ved hjælp af skatteydermidler, er ganske forkert, og vi synes altså, at dette forslag er et skridt i den rigtige retning, som vi hilser velkommen, og vi vil altså se velvilligt på det i udvalget.

Jens Foged (V):

Fra venstres side kan vi tiltræde de ændringer, som finansministeren her har foreslået.

Vi er tilfredse med, at man nu forhøjer grænsen for pligten til momsindregistrering fra 5.000 kr. til 10.000 kr. Det indebærer en forenkling af administrationen. Der er færre personer, der kommer ind i billedet, og derfor bliver det billigere at administrere.

Den øvrige del af lovforslaget, der er et led i det politiske forlig, må nu naturligvis underkastes et udvalgsarbejde, og vi håber på, at der kan blive flertal i tinget for det.

Jeg kan ikke rigtig tiltræde, at forslaget er socialt urimeligt, som hr. Heinesen siger. Tilskuddet falder væk til smør, ost og piskefløde. For smørrets vedkommende og for piskeflødens vedkommende vil ernærings-specialister vel sige, at et mindre forbrug nok ville være gavnligt for os alle. Med hen-

syn til ost ligger det måske modsat ud fra et næringsmæssigt synspunkt, men jeg finder faktisk, at det foreslåede er relevant ud fra både ernæringsmæssige og skattemæssige betragtninger og ikke indebærer noget som helst socialt urimeligt.

Jeg håber derfor, at dette lovforslag vil vinde flertal i folketinget.

Dagmar Andreassen (RV):

Der er to ændringer, der især vil interessere et større publikum uden for denne sal, i de forslag, der ligger her. Det ene er, at grænsen for at skulle momsregistreres foreslås hævet fra 5.000 kr. til 10.000 kr. Det er klart, at hvis 5.000 kr. er rigtigt for 7 år siden, så må 10.000 kr. være rigtigt i dag.

Når vi alligevel i det radikale venstre har visse betænkeligheder, så skyldes det, at der er nogle erhverv, hvor det er indehaverens personlige arbejdsindsats, der udgør næsten hele beløbet, og de kan være med til at påføre dem, der er registreret, en konkurrence, som kan være nok så hård. Jeg vil gerne med det samme sige, at jeg føler ikke, der er nogen betænkeligheder, hvor det drejer sig om en virksomhed, der køber varer ind og sælger dem med den normale avance på 25 pct. Her er der intet at hente ved at momsbelægge værditilvæksten. Men hvor det drejer sig om f.eks. frisører, kan sagen stille sig anderledes. Jeg har også mødt eksempler herpå i forbindelse med planteskoler, hvor den registrerede virksomheds ansatte i weekenden kunne producere planter i deres baghave og sælge dem i vejbutikker til en pris, som det var umuligt for den registrerede virksomhed at konkurrere med.

Jeg vil gerne allerede nu angive, at vi i udvalget gerne vil have oplyst, hvordan sammensætningen er erhvervmæssigt af de 30.000 virksomheder, som man mener kan udgå af registreringen. Det er måske mere på Fyn end på Sjælland, vejbutikker blomstrer i mere end én henseende, og når nu finansministeren har bebudet, at jagten på måneskinsarbejde skal gå ind, så ved jeg ikke rigtig, om man skal fremme en udvikling, hvorved solskinsarbejde bliver fritaget. Det er ikke noget, vi har taget stilling til i det radikale venstre. Vi er åbne for arbejdet med dette problem i udvalget, men vi vil gerne have det lidt mere belyst, inden vi tager stilling.

[Dagmar Andreassen.]

Den anden del af forslaget drejer sig jo om, at det særlige mejeritilskud, hvad angår tilskuddet til smør, fløde og ost, for fremtiden skal ophøre. Det er en del af forliget, som det har været sagt af de foregående talere, og på det radikale venstres vegne kan jeg sige, at det er ikke noget, vi føler særligt belastende, at man skal ophøre med dette særlige tilskud. Det er hverken ud fra et socialt eller ud fra et sundhedsmæssigt synspunkt et tilskud, som der er nogen grund til at værne om. Det er vel et stort spørgsmål, om de grupper, som hr. Heinesen nævnedes, i forvejen spiser ret meget smør og spiser ret meget piskefløde, men skulle forslaget medføre, at de gav sig til at spise mindre, så ville det kun blive til gavn for deres egen sundhed.

Hagen Hagensen (KF):

Forslaget om en ændring af tilskuddet til mejeriprodukter må ses som et led i de sparebestræbelser, der nu kommer frem i lovforslagsform, i tilslutning til de skattelettelser, der er vedtaget. Jeg vil herom blot sige, at når tilskuddet bevares for de almindelige mælkeprodukter, kan vi ikke se, at der ligger nogen slagside i dette, og derfor må vi mene, at det er en rimelig ordning at gennemføre.

Dernæst en bemærkning om forslaget om at forhøje fritagelsen for momsregistrering fra 5.000 kr. til 10.000 kr. Det vil være meget behageligt, om 30.000 virksomheder på denne måde kan komme udenfor. Det vil give en lettelse. På den anden side må man vel nok sige, at i princippet bør alle, der hører ind under momsordningen, også stilles lige af hensyn til den konkurrence, der kan være. Fru Dagmar Andreassen nævnte ordet måneskinsarbejder, som finansministeren jo tidligere bragte ind i debatten; man kan også tale om „kækkenfrisører“ og om „spjæld“, og hvad det nu hedder. Det stikker i øjnene på mange, der skal sørge for at opfylde momspligten. Dette problem bør man nok se lidt på. Men jeg er da enig i, at man bør foretage en ajourføring af tallene.

Dernæst en yderligere bemærkning om de ordensbøder, der er tale om at regulere. Også det kan det vel være rigtigt at gøre. Der er gået et stykke tid, siden de er blevet fastsat, og jeg kan udmærket godt se, at der måske skal en stramning til for at få momsbelø-

bene ind. Men jeg må i tilslutning til, hvad der allerede er sagt af andre, sige, at man må ikke glemme de byrder, som arbejde for det offentlige pålægger erhvervslivet, byrder, som jo er særlig tyngende for dem, der har de mindre virksomheder, og som har lang arbejdstid og liden frihed; det er dem, der skal sidde og udføre gratis virke for det offentlige. Hvis man skal være alt for streng over for dem, vil jeg godt sige, så bør man vel nok se at finde ud af, hvordan det kan klares på en eller anden måde at give dem en eller anden form for hjælp og muligvis vederlag for det, de laver.

I den foreslåede affattelse af § 21, stk. 3, står der, at toldvæsenet kan fastsætte et skønsmæssigt afgiftstilsvær efter påkrav. Der bør vel være et varsel efter dette påkrav, forinden en skønsmæssig ansættelse af momstilsvær foretages.

Vi er rede til at se på disse reguleringer, men vi vil gerne have lov til at pege på, at der kan være et problem, da vi gerne skulle stille alle lige, og at der kan være et særligt problem for de mindre næringsdrivende.

Poul Boeg (CD):

Efter centrum-demokraternes opfattelse er det centrale i dette lovforslag det delvise bortfald af tilskuddet til mejeriprodukter. Det er klart, at vi støtter dette forslag, idet det er en konsekvens af og et led i det skatteforlig, der blev indgået i september, og som centrum-demokraterne var med i. Jeg skal derfor indskrænke mig til at sige som de 4 foregående ordførere, at vi kan for vort vedkommende ikke tilslutte os det socialdemokratiske synspunkt om, at der skulle ligge noget asocialt i det, man her gennemfører, eller noget socialt mindre rimeligt. Havde dette været tilfældet, havde vi naturligvis ikke kunnet støtte forslaget. Jeg kan tilslutte mig, hvad tidligere ordførere har sagt, og skal blot i al almindelighed understrege, at efter vor opfattelse må man nok i al almindelighed i nogen grad se at komme væk fra en overdreven tilskuds politik. Vi er alle tilhængere af velfærdsstaten og den tryghed, som den giver os, men vi har måske nået et punkt, hvor vi skal passe på, at vi ikke kommer ud i velfærdets overdrev, som man vel kan sige at det er, hvis man f.eks. via skatterne tager fra velhavere for at yde tilskud til, at andre velhavere kan købe piskefløde.

[Poul Boeg.]

Det kan vi ikke med vor bedste vilje se at der skulle være noget som helst asocialt i at komme bort fra.

Om de mere teknisk betonedede forslag, som finansministeren har fremsat, skal jeg blot sige, at vi betragter dem som en naturlig ajourføring og konsekvens af inflationen og prisudviklingen, og at vi derfor også kan tilslutte os disse forslag.

Poul Dam (SF):

Jeg må hellere begynde med det venlige for at få det overstået. Vi kan tiltræde de tekniske ændringer, der er i forslaget, ajourføringerne af forskellige satser og sådan noget.

Men hovedsagen er jo, at vi her har en af de ting, der skal gennemføres som følge af det skatte- og spareforlig, der blev afsluttet. Det er vel karakteristisk, at der er meget larm omkring sådan et forlig, når det bliver indgået; nogle måneder efter kommer de enkelte lovforslag udmøntet, og så er interessen ikke nær så stor. Så er det, ligesom om man sukker og siger: det løb er altså kørt, der er ikke noget at gøre ved det, nu må vi finde os i alting. Jeg håber, at løbet ikke er kørt på dette punkt og heller ikke på de andre punkter, hvor regeringen har i sinde at straffe befolkningen. Der må være muligheder for at tænke sig om igen, det kan de fleste mennesker, jeg tror selv ministre — selv om de naturligvis har så travlt.

Der er blevet talt meget om tilskud i denne forbindelse, og hr. Poul Boeg talte om velfærdets overdrev. Det er altid smukt. Nu er det jo kun rent teknisk, der er tale om tilskud her. Sagens historie er, at vi, da vi gennemførte momsen for snart en del år siden, forsøgte at friholde visse områder fra momsen. Det var teknisk umuligt at friholde alt, hvad der hed fødevarer, men vi fandt i hvert fald én godt defineret gruppe af varer, som produceres et begrænset antal steder, og som man derfor kunne friholde teknisk set igennem ydelsen af et tilskud. Denne ordning har vi altså — med en pause, der skyldtes, at det var lidt svært at få den forrige regering til at tænke — opretholdt siden. Formelt som et tilskud, men reelt som et forsøg på at friholde en vigtig gruppe levnedsmidler fra momsen. Der er

ikke tale om nogen social foranstaltning i denne friholdelse; der var tale om at udforme merværdiafgiften på en mere fornuftig måde. Nu kommer man og vil skære et ganske stort stykke væk af det. Derved bliver det teknisk set vanskeligere at arbejde med, varegruppen er ikke nær så veldefineret, det bliver sværere at føre kontrol med det på mejerierne og de andre produktionssteder, og det giver en forøget administration. Det kan jeg ikke forstå at man er interesseret i.

Men desuden er der jo en mærkelig luksusopfattelse i det. Man siger: smør er luksus, piskefløde er luksus, og creme fraiche er luksus. Der har man altså glemt, at der findes flere salgs creme fraiche; der findes også én, der er meget caloriesvag, og som slet ikke kan sammenlignes med piskefløde. Men ost er åbenbart også luksus. Det tror jeg at de, der interesserer sig for osteoparandaen, vil være glade for at høre. Ost er jo tværtimod et meget værdifuldt og sundt næringsmiddel, ikke mindst for en jævnere befolkningsgruppe.

Vi har her en klar asocial foranstaltning, en foranstaltning, der vil ramme den jævne befolkning, vil ramme sundhedstilstanden i samfundet, og man kan, som det måske vil være fremgået af det foregående, ikke regne med, at SF vil støtte det.

Arne Bjerregaard (KrF):

Kristeligt folkeparti er enig i, at en forhøjelse af beløbet for momsregistreringspligt er rimelig. Vi vil endda spørge, om det ikke med den inflationsudvikling, vi har været inde i, var rimeligt at sætte det endnu højere. I forskellige fællesmarkedslande ligger grænsen jo betydelig højere, end vi sætter den til nu. Man skal jo ikke regne med, at alle folk ønsker ikke at være momsregistrerede. Der er mange, der vil ønske det alligevel, så man skal ikke regne med, at de løber ud af momsregisteret alle sammen. Der kan jo også være en fordel ved at være momsregistreret.

Vi mener, det er heldigt, at vi i alt fald får grænsen løftet noget, fordi det er vores opfattelse, at mange ældre mennesker sidder i de små erhverv med små omsætninger, som har meget svært ved at komme ind i momssystemet og finde ud af det og føler sig ulykkelige, når de ikke får det til at

[Arne Bjerregaard.]

pas. Mange af disse holder op med deres lille virksomhed, fordi de ikke kan finde ud af, hvordan man skal føre disse forskellige momsregnskaber sammen med andre regnskaber, som de er pligtige til at føre. Derfor ser vi med megen velvilje på dette forslag, men vil altså gerne spørge, om det ikke er muligt at hæve grænsen en smule mere. Var de 5.000 kr. for flere år siden rimeligt, så er 10.000 kr. i alt fald en meget lille forhøjelse efter den udvikling, vi har haft.

Begrænsningen af momsgodtgørelsen til mælk og mejeriprodukter til kun at omfatte konsummælksprodukter er vil helt enige i. Jeg må her gøre hr. Heinesen opmærksom på, at det netop var kristeligt folkeparti, som stærkt lagde vægt på, at det var væsentligt, at man stadig væk friholdt mælken, fordi det var et livsvigtigt produkt, medens vi mente, de andre produkter var mere luksusprægede. Når vi endelig skal skydes i skoene, at vi har fået kolde fødder med hensyn til begrænsningen i børnetilskuddene, så vil jeg lige gøre opmærksom på, at vi da her har forfægtet, mener vi, noget væsentligt og noget socialt rigtigt, og det er også det, vi prøver på med hensyn til begrænsningen i børnetilskuddet, at få det så forsvareligt som muligt, så socialt godt som muligt.

Lad mig til sidst sige, som jeg vist har sagt flere gange: vil man have et forlig, så må man også opgive noget af det, som man måske stod stejlt på før. Jeg skal være ærlig, som jeg har prøvet på at være det hele tiden, og sige, at børnetilskuddene vil vi gerne være med til at begrænse så lidt som muligt. Det har vi forsøgt, og det har vi opnået, ligesom vi har opnået, at mælken ikke skulle påføres moms.

Vi tilslutter os gerne forslagene her og mener, vi har gjort et ganske pænt stykke arbejde.

Fuglsang (DKP):

For dog at begynde med noget positivt, så kan vi også støtte den del af forslaget, som går ud på at forhøje grænserne for afgiftsfri omsætning fra 5.000 til 10.000 kr. Det er, som ministeren sagde, simpelt hen en ajourføring som følge af den værdiforringelse af pengene, der har fundet sted i mellemtiden.

Lige så klart som centrum-demokraterne udtrykte deres vilje til at gå ind for det, som er det egentlige i forslaget, altså det, som er et led i nedskæringsforliget, lige så naturligt er det for kommunisterne at gå imod. Vi går imod fjernelse af de tilskud, der hidtil er ydet for at holde priserne nede på smør, ost og piskefløde. Det, som vi ser her, er i virkeligheden en gentagelse af, hvad vores befolkning gang på gang har oplevet. Når man skal have en eller anden ubehagelig lov igennem på en eller anden måde, så indskrives den i første omgang med nogle forsikringer om, at man så sandt ikke ønsker at forrykke den sociale balance, men når pillen endelig er slugt, ja, så ryger også de foranstaltninger, som oprindeligt skulle sørge for den sociale balance. Sådan går det gang på gang — og så er der endda mennesker, der undrer sig over, at det undertiden kan stå lidt sløjt til med respekten for gamle dyder som ordholdenhed og ærlighed.

Forslaget om at fjerne disse tilskud vil, hvis det bliver gennemført, og det gør det desværre nok, yderligere øge de rekordprisstigninger på fødevarer, som den danske befolkning lider under i dag, uden at disse prisstigninger på nogen måde kommer de producenter til gode, som i forvejen lider under omkostninger på alle leder og kanter. Man vil på den ene side spare 220 mill. kr. Man vil formindske købekraften med 220 mill. kr. Man vil formindske købekraften for de forbrugere, som i forvejen har svært ved at få smør og ost på brødet, som i forvejen har svært ved at skaffe familierne klæder på kroppen og tag over hovedet — dette samtidig med, at landbruget lider under afsætningsvanskeligheder, tekstilfabrikker lukker, og byggeriet lider under krak og arbejdsløshed. Det er jo en helt anden sang om „sådan er kapitalismen“ end den, vi ellers kender.

Hvad producenterne angår, så forstår jeg faktisk godt, hvis danske landmænd efterhånden begynder at undre sig over den politik, der her føres af et parti, der engang betragtede sig som et specielt landbrugerparti. Det må trods alt lyde underligt i en del landmænds øren at høre hr. Jens Foged faktisk propagandere for, at mindre forbrug af dansk smør og ost skulle være et gode. Det minder lidt om det, vi husker fra krigstiden, hvor man kunne få læger til at påstå,

[Fuglsang.]

at det ikke at vaske sig i virkeligheden var et sundhedstegn.

Det må stå mere og mere klart, at også danske landmænd faktisk er ført ind under fællesmarkedet under falske forudsætninger, for bag dette lovforslag — som i virkeligheden er imod henstillinger fra fællesmarkedskommissionen — ligger jo ting, der tyder på, at man i virkeligheden vil benytte fællesmarkedet til at stramme en asocial politik over for såvel producenter som forbrugere i vores land.

Noget helt andet er: man hævder fra regeringens side, at man vil bekæmpe inflationen her i landet. Til dette formål var det, man i sin tid brugte de famøse 1,9 mia kr. til det, man kaldte en omkostningsdæmpende ydelse. Men viser ikke alle erfaringer såvel som al fornuft, at netop forhøjede fødevarerpriser virker som en kædereaktion, der udløser alle inflationens led? Det er nu engang sådan, at det med at få det tørre brød, det tvinger folk til at kræve og også gennemtvinge forhøjede lønninger og vil altså på alle led gøre situationen værre, end den er i øjeblikket.

For os at se: det, der er brug for, er ikke en yderligere fordyrelse af fødevarerne, men at statens momsfordyrelse fjernes, og derfor vil vi som noget ganske naturligt stemme mod disse forslag.

Flygaard (DR):

Luksus er vist et meget elastisk begreb. Mange definerer vel luksus som værende det, man ikke selv kan få, eller det, som man måske ikke selv bryder sig om.

Jeg vil i øvrigt gerne gøre en principiel betragtning omkring det forlig, der er indgået. Hovedsigtet var jo, at man fik overført ressourcer fra den offentlige til den private sektor. Der blev ikke mere at dele i første omgang, men måske vil en sådan overførsel fra den offentlige til den private sektor i høj grad fremme initiativ og virkelyst.

På mit partis vegne skal jeg i øvrigt tilsige velvillig behandling af det foreliggende lovforslag. Lovforslaget er jo et led i den aftale om besparelser, som i sidste måned blev truffet af en række partier, herunder også mit eget parti.

Det er mit partis principielle opfattelse, at man ikke i sin sociale politik skal give præference til enkelte former for forbrug, men overlade det til det enkelte menneske selv at fastsætte sit forbrugsvalg. Vi synes derfor, at det foreliggende lovforslag er et forslag i den rigtige retning. Når man ikke har villet skride til en endelig afvikling, må det naturligt være tilskuddene til mælk og almindelig fløde samt moderermælkserstatninger, som man bevarer længst. Men vi vil gerne være med til at drøfte hele spørgsmålet ud fra et synspunkt om at komme videre.

Til forslaget om at forhøje grænsen for afgiftspligtig virksomhed til 10.000 kr. skal jeg gøre et par bemærkninger. Der kan ikke herske nogen tvivl om, at det ud fra et administrativt synspunkt er en fordel at sætte en forholdsvis høj grænse. Jeg er da også bekendt med, at det er tilfældet i en række lande, selv om andre forhold måske også har været bestemmende for en højere grænse i disse lande. Deroverfor står synspunktet om et forøget provenutab som følge af en højere skattefri grænse, og jeg vil gerne spørge finansministeren, om han kan oplyse noget om provenutabets størrelse som følge af denne forhøjelse. Hvis det kun drejede sig om de 30.000 virksomheder, ville der formentlig være tale om ca. 20 mill. kr., så vidt jeg umiddelbart kan beregne. Til det nævnte antal virksomheder på 30.000 må imidlertid lægges det antal virksomheder, som nu omsætter for under 5.000 kr., men nu får mulighed for at gå op til de 10.000 kr. uden at skulle svare afgift.

Jeg skal i øvrigt tilsige velvillig behandling af det foreliggende lovforslag.

Vestergaard Eriksen (FU):

Med hensyn til forhøjelsen af grænsen for afgiftspligtig virksomhed fra 5.000 til 10.000 kr. havde jeg også gerne set, at grænsen var sat endnu højere, men jeg vil gerne spørge finansministeren, om der ikke var den mulighed, at man eventuelt kunne pristalsregulere dette beløb i fremtiden. Det ville dog give en bevægelse i den rigtige retning, efterhånden som pengene bliver mindre værd.

Jeg vil også gerne gøre en bemærkning vedrørende forhøjelsen af det, jeg vil kalde straffen for de mange mennesker, som afregner moms for sent. Det kan være af flere årsager; det kan være af pengemangel, det kan være af glemsomhed — det sidste er måske det, man mindst kan eftergive. Jeg finder, det er helt forkert, at folk skal betale så meget i strafrenter, morarenter, eller hvad det nu kaldes. Det er jo ikke alene inden for toldvæsenet, det kan forekomme, det kan også forekomme i andre sammenhænge. Jeg finder det usmageligt, at den danske stat pålægger befolkningen at udrede sådanne store beløb for en forglemelse eller en anden forseelse eller lignende. Jeg vil henstille, at man trækker denne bestemmelse om bøde helt ud eller i hvert fald beholder de nuværende beløb. Jeg kan ikke medvirke til, at de sættes op.

Med hensyn til afleveringsfristen er jeg fuldt ud enig med hr. Svend Andersen (Roskilde a.) i, at det er en farlig passus; den kan give visse problemer for den enkelte toldregistrerede, og det kan vel ikke være korrekt. Lad os også beholde den nuværende ordning.

Ophævelsen af tilskuddene til mælkeprodukter bortset fra konsummælksprodukter kan jeg tilslutte mig.

Finansministeren (*Anders Andersen*):

Må jeg først takke for tilslutningen til lovforslaget. Jeg har noteret mig, at der er et flertal i salen, der har tilsluttet sig hovedindholdet i lovforslaget. Herudover er der en række detaljer, som man kan drøfte.

Jeg har lidt svært ved at forstå hr. Heinesens argumentation — den blev også brugt fra hr. Poul Dams side — om det asociale i lovforslaget. Jeg forstår måske godt, at socialdemokratiet ikke vil stemme for lovforslaget, de stemte heller ikke for

skattenedsættelserne, men når man taler om det asociale i forslaget, som jo var et led i skattereformen, så gør jeg opmærksom på, at ophævelsen af tilskuddene som følge af lovforslaget betyder en merudgift pr. person her i landet, hvis man har et gennemsnitsforbrug af de varer, det drejer sig om, på imellem 40 og 45 kr., og for et pensionistægtepar vil skattelettelsen ligge på omkring 1.600-1.700 kr. om året. Jeg har altså lidt vanskeligt ved at forstå sammenhængen i den agitation, der føres imod disse forslag.

Det er klart, det havde da været meget rarere, hvis vi bare kunne gennemføre skattelettelser og ikke skulle foretage os andet, det havde jeg også helst set. Men jeg tror, hr. Heinesen er klar over, at som hele vores økonomiske og finanspolitiske situation er, så vil det ikke kunne lade sig gøre. Men vel, det kan man jo se forskelligt på. Jeg har den opfattelse, at befolkningen er bedre tjent med skattelettelserne af mange grunde, og at man derfor nok ville kunne acceptere, at der er visse andre ting, der må ændres. Det kan i hvert fald ikke forrykke den sociale balance. Hvis den forrykkes til nogen side, så bliver det i hvert fald til gunst for dem, der betragtes som værende på den side, hvor der er sociale hensyn, der skal tages.

Det spørgsmål har været rejst, om det var rimeligt med forhøjelsen fra de 5.000 kr. til de 10.000 kr. Fru Dagmar Andreassen var måske en lille smule betænkelig ved det ud fra konkurrencemæssige hensyn. Andre var inde på, om det nu også var nok at have beløbet fra 5.000 kr. til 10.000 kr. Forslaget bygger i og for sig alene på en ajourføring. Hvis de 5.000 kr. var rigtige i 1967, ja, så må man vel også sige, at de 10.000 kr. er rigtige i 1974.

Der er rejst den tanke fra hr. Vestergaard Eriksens side, om man ikke kunne pristalsregulere denne grænse. Jeg vil gerne sige, at det ville være meget uheldigt, hvis man på dette område gennemførte en pristalsregulering, hvorefter man hvert år skulle til at operere med nye brudte tal ved afgørelsen af, hvor mange der var forpligtet til at være med. Af administrative grunde vil jeg altså advare imod, at man netop på dette område går ind på en pristalsregulering.

De andre spørgsmål, som har været rejst,

[Finansministeren.]

vil det selvfølgelig være både rimeligt og naturligt at man tager op i udvalget. Fru Dagmar Andreasen bad om oplysninger om sammensætningen af den gruppe virksomheder, der kunne fritages for momsregistrering, når man satte grænsen op til 10.000 kr. Jeg kan sige, at både dette spørgsmål og andre relevante spørgsmål, som man ønsker at stille, vil vi naturligvis gerne besvare, i den udstrækning det er muligt. Jeg tør ikke på forhånd sige, hvor megen statistik vi har over disse meget små virksomheder, og om det er muligt at besvare spørgsmålet, men der skal ikke herske nogen tvivl om, at det er man parat til at forsøge.

Jeg skal knytte en bemærkning til hr. Flygaard, som i forbindelse med den foreslåede forhøjelse fra 5.000 kr. til 10.000 kr. var inde på spørgsmålet om provenutabet. Efter det skøn, vi har i finansministeriet, kan der blive et provenutab på et sted mellem 3 og 5 mill. kr., altså et meget begrænset provenutab. Man må se det i forhold til, at man opnår en administrativ lettelse i centraladministrationen, og at man også letter mange af disse mindre virksomheder, ved at de fritages for det administrative arbejde, der er i forbindelse med så relativt små beløb, som der her er tale om.

Jeg takker for tilslutningen og håber på en velvillig behandling i udvalget.

Heinesen (S):

Jeg skal her i anden omgang kun gøre nogle enkelte bemærkninger. Hr. Foged og andre siger, at der ikke er noget socialt urimeligt i at afskaffe tilskud til sådanne produkter som smør og piskefløde, medens hr. Foged havde en lille smule svært ved at blive enig med sig selv om osten, hvis tilskud imidlertid også bortfalder. Fru Dagmar Andreasen og hr. Arne Bjerregaard, noterede jeg, krøb helt uden om osten, idet fru Dagmar Andreasen dog havde en interesse for lavindkomstgruppernes ernæringsforhold, som bevægede mig. Men nu er produkterne jo ikke afgørende; det afgørende er, at der er tale om en nedskæring, som også rammer de lave indkomster, og det har været tilstrækkeligt for os.

Finansministeren siger, at det jo er meget små beløb, det drejer sig om. Jeg kan næsten

se finansministeren gentage det samme kunststykke, hver evig eneste gang spareforslag kommer til debat her i salen, nemlig at man ser nedskæringen i forhold til skattelettelsen. Finansministeren skal jo lige huske, at på et tidspunkt — for sådan tegner det sig jo for den enkelte skatteyder — da skal beløbene lægges sammen, og så bliver der ikke så forfærdelig meget tilbage af finansministerens skattelettelse til de lavindkomstgrupper, vi snakkede om.

Der skal jo spares, siger finansministeren, når vi skal have skatterne nedsat. Det er ganske rigtigt, det skal der. Socialdemokratiet foreslog, at der blev gennemført besparelser for producenterne af landbrugsprodukter. Finansministeren valgte at gennemføre besparelser for forbrugerne af landbrugsprodukter. Det synes jeg var en gal afgørelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af skattekontrolloven. (Ændringer vedrørende selvangivelsen).

(Lovforslag nr. 41. Fremsat 18/10 74).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Søren Jensen (S):

Forslaget går jo ud på at give finansministeren en lettere adgang til at ændre de gældende bestemmelser om, hvilke oplysninger der skal fremgå af selvangivelsen.

Jeg skal ikke gå ind i en nærmere redegørelse for, hvad det drejer sig om, bare nævne, at det aktuelle ønske opstår på grund af boligforligets bestemmelser — eller ønsker, om man vil — med hensyn til en nedtrapning af rentebegrebet, for så vidt angår ejer-